Lietas arhīva Nr. CA-0256-19/32
ECLI:LV:RAT:2019:0118.C33426316.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2019. gada 18. janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Strelča
tiesnese Mairita Šķendere
tiesnese Dace Jansone
ar tiesas sēžu sekretāru Robertu Eihmani,
piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. E/,
atbildētāja Panamas Republikā reģistrētā uzņēmuma AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pārstāvei /pers. H/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" prasībā pret Panamas Republikā reģistrēto uzņēmumu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. par grozījumu aizdevuma līgumā atzīšanu par pārjaunojumu un ķīlas līgumu atzīšanu par izbeigtiem sakarā ar SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2018. gada 27. februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" 2015. gada 11. decembrī cēla tiesā prasību pret Panamas Republikā reģistrēto uzņēmumu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C., kurā lūgusi atzīt 2013. gada 28. decembra grozījumus 2013. gada 19. augusta aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, kas noslēgts starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION INC un GORKI L.L.C., par 2013. gada 19. augusta aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 pārjaunojuma līgumu; izbeigt starp prasītāju un AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2013. gada 19. augustā noslēgtos ķīlas līgumus Nr. K2013/08-08-JOM66, Nr. K2013/08-08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-08-JOM-k3, dzēšot attiecīgos ierakstus Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos.

Vienlaicīgi prasības pieteikumā ietverts lūgums par bezstrīdus piespiedu izpildīšanas apturēšanu, kas ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesneses 2016. gada 11. februāra lēmumu apmierināts, apturot Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2015. gada 29. oktobra lēmuma lietā Nr. 3-12/1764 izpildi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013. gada 19. augustā starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un GORKI L.L.C. noslēgts aizdevuma līgums Nr. AL/2013/01 (turpmāk – Aizdevuma līgums) par aizdevuma summas 1 300 000 USD piešķiršanu aizņēmējam GORKI L.L.C..

No Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai 2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgti ķīlas līgumi Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-JOM-k3 (turpmāk – Ķīlas līgumi), ar kuriem SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" ieķīlāja sev piederošos nekustamos īpašumus Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

Ķīlas līgumu 2.3. punktā puses vienojās, ka AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC prasījuma tiesības uz prasītājas ieķīlātajiem īpašumiem var tikt realizētas tikai tajā gadījumā, kad izlietoti visi aizņēmēja GORKI L.L.C. resursi aizņēmuma atmaksai, tad uz /pers. M/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, un tikai pēc tam uz prasītājai piederošajiem ieķīlātajiem īpašumiem.

Attiecīgi 2013. gada 18. septembrī Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos Nr. 1520, Nr. 3007 un Nr. 100000121284 nostiprinātas hipotēkas 1 378 000 latu apmērā uz katru ieķīlāto nekustamo īpašumu, kā arī aizlieguma atzīmes par labu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC.

AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2015. gada 23. oktobrī Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā iesniedza pieteikumu par Aizdevuma līguma nodošanu bezstrīdus piespiedu izpildei, piedziņu lūdzot vērst uz ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

Civilprocesa likuma 402. pantā noteikts to personu loks, pret kuriem pieļaujama saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšana. Lai gan šajā personu lokā neietilpst ieķīlātājs, ar Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 29. februāra lēmumu lietā Nr. 3-12/1764 AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pieteikums tika apmierināts un bezstrīdus piespiedu izpildei pakļautas lietu tiesības – 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 980 216,63 *euro*, procentu par aizdevuma lietošanu 323 705,79 *euro* un līgumsoda 31 494,57 *euro*, bet kopā 1 334 996,73 *euro* apmērā. Ar minēto lēmumu saistību izpilde vērsta uz prasītājai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

Faktu, ka parādniecei – Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijai GORKI L.L.C. – 2015. gada 26. augustā esot izsniegts brīdinājums, apliecinājusi zvērināta tiesu izpildītāja Tiesu izpildītāju likuma 74. panta kārtībā. Prasītāja konstatēja, ka lietas Nr. 3 -12/1764 materiālos nav neviena pierādījuma, kas apliecina aizdevuma izsniegšanas faktu. Turklāt arī AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ir atteicies uzrādīt jebkādus dokumentus, kas apstiprinātu aizdevuma izsniegšanu GORKI L.L.C..

Prasītāja norāda, ka bez saskaņošanas ar viņu, kā ķīlas dēvēju, aizdevējs AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un aizņēmējs GORKI L.L.C. 2013. gada 28. decembrī noslēguši grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā (turpmāk – Grozījumi), kuru rezultātā dzēsta hipotēka uz /pers. M/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/.

Pēc Grozījumu noslēgšanas Aizdevuma līgumā, kuru rezultātā pēc būtības tika grozīta prasījumu tiesību realizācijas kārtība, netika izdarīti ar

prasītāju saskaņoti grozījumi Ķīlas līgumos, konkrēti līgumu 2.3. punktā.

Apstākli, ka prasītāja nav bijusi informēta par Grozījumiem apliecina tas, ka Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos Nr. 1520, Nr. 3007 un Nr. 100000121284 nav samazināta hipotēkas summa līdz 1 166 000 latu, kā tas būtu jādara saskaņā ar noslēgtajiem Grozījumiem.

Prasītāja nav ieķīlājusi sev piederošos nekustamos īpašumus tādu saistību, kas noteiktas 2013. gada 28. decembra grozījumos, izpildei.

Ievērojot minēto, atzīstams, ka faktiski ar 2013. gada 28. decembra Grozījumiem ir noticis Aizdevuma līguma pārjaunojums, par kuriem prasītāja, kā ķīlas devēja, nav bijusi informēta. Tādēļ ar 2013. gada 28. decembri ir atzīstami par izbeigtiem noslēgtie Ķīlas līgumi, jo prasījums pēc 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma ir izbeidzies it kā tas būtu izpildīts un tā vietā nodibināts jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas.

Prasība pamatota ar Civilprocesa likuma 406. pantu, Civillikuma 1867., 1869. pantu.

[2] Tiesā 2016. gada 16. februārī saņemti Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. paskaidrojumi, kuros atbildētāja prasību atzīst pilnā apmērā, norādot, ka AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nav Aizdevuma līguma 2.2. punktā noteiktajā kārtībā piecu dienu laikā no hipotēkas uz prasītājai piederošajiem īpašumiem reģistrēšanas brīža izsniegusi GORKI L.L.C. aizdevumu 1 095 000 USD apmērā. Apliecina, ka prasītāja, kā ķīlas devēja, nebija informēta par 2013. gada 28. decembra Grozījumiem Aizdevuma līgumā. Minēto apliecina tas, ka ar 2013. gada 28. decembra Grozījumiem netika veikti tālāki grozījumi Ķīlas līgumos, kā arī netika izdarīti grozījumi zemesgrāmatu nodalījumos nostiprināto hipotēku apmērā. Piekrīt, ka Grozījumi atzīstami par Aizdevuma līguma pārjaunojuma līgumu, jo faktiski 2013. gada 28. decembrī tika atcelts nodrošinājums, kas minēts noslēgtajos Ķīlas līgumos. Papildus paskaidro, ka Aizdevuma līgums patiesībā noslēgts Rīgā, nevis Amerikas Savienoto Valstu Kalifornijas štata Malibu pilsētā, kā tas norādīts līgumā, lai AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC izvairītos no nodokļu samaksas Latvijas Republikā, kur uzņēmējdarbību drīkst veikt tikai tad, ja ārvalstu komersants Latvijas Republikā ir reģistrējis savu pārstāvniecību vai filiāli. Turklāt AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC, neizpildot savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, ir nodarījusi GORKI L.L.C. zaudējumus vairāku miljonu apmērā.

[3] Tiesā 2016. gada 21. martā saņemti Panamas Republikā reģistrētā uzņēmuma AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC paskaidrojumi, kuros atbildētājs prasību uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" Civilprocesa likuma 71. panta izpratnē nav tiesībspējas apstrīdēt Aizdevuma līgumu, kas noslēgts starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un GORKI L.L.C., jo tā nav līguma dalībniece. Savukārt 2013. gada 28. decembra Grozījumi nav atzīstami par pārjaunojumu, ar kuru var panākt par labu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nostiprināto ķīlas tiesību dzēšanu zemesgrāmatā, neatgriežot izsniegto aizdevumu un neapmierinot AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC prasījumus. Grozījumi neatbilst pārjaunojuma kritērijiem pēc Civillikuma 1867., 1868., 1869. panta un nav uzskatāmi par pārjaunojumu arī atbilstoši Civillikuma 1874. un 1875. pantam, tādējādi šajā prasības daļā tiesvedība lietā ir izbeidzama.

Norāda, ka nepatiess ir GORKI L.L.C. apgalvojums par to, ka aizdevums nav ticis izsniegts. Aizdevums tika izsniegts pa daļām ne tikai GORKI L.L.C., bet arī par labu prasītājai, lai dzēstu tās parādsaistības pret AS „GE Money Bank" un SIA „FZ CAPITAL" saskaņā ar Aizdevuma līguma 2.6. punkta prasībām.

AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2013. gada 9. septembrī veica pārskaitījumus SIA „FZ CAPITAL" 111 795 latu apmērā (147 234,01 USD) un AS „GE Money Bank" 123 020,67 latu apmērā (230 548,48 USD), tādējādi kopsummā par 378 282,49 USD.

Uz SIA „FZ CAPITAL" veiktā maksājuma un 2013. gada 30. augusta vienošanās pamata Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 100000121284 dzēsta uz prasītājai piederošā nekustamā īpašuma Jomas ielā 66 k-3, Jūrmalā, par labu SIA „FZ CAPITAL" reģistrētā hipotēka par summu 154 223,31 lati un ar to saistītā aizlieguma atzīme.

Tāpat uz AS „GE Money Bank" veiktā maksājuma un 2013. gada 4. septembra vienošanās par saistību izpildes kārtību pamata Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos Nr. 1520 un Nr. 3007 dzēstas uz prasītājai piederošo nekustamo īpašumu Jūrmalā, Jomas ielā 66 un Jomas ielā 66 k-1, par labu AS „GE Money Bank" reģistrētās hipotēkas un ar tām saistītās aizlieguma atzīmes.

Laikā no 2013. gada 6. septembra līdz 2015. gada 20. oktobrim AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pārskaitīja aizņēmējam GORKI L.L.C. naudas līdzekļus kopsummā 716 717,51 USD, savukārt GORKI L.L.C. laikā no 2013. gada 23. oktobra līdz 2014. gada 13. augustam veica procentu maksājumus par aizdevuma lietošanu 121 938,81 USD.

Minētais apliecina, ka kopējā izsniegtā aizdevuma summa ir 1 095 000 USD jeb 980 216,63 *euro*.

Turklāt GORKI L.L.C. 2015. gada 20. janvārī lūdza AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC izsniegt pēdējo aizdevuma daļu 52 000 USD apmērā, apliecinot, ka uz 2014. gada 25. novembri GORKI L.L.C. kopējā atmaksājamā summa sastāda 1 078 225,81 USD.

Tādējādi GORKI L.L.C. apgalvojums par to, ka aizdevums nav saņemts, ir ne tikai meli, bet arī mēģinājums izkrāpt no AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC naudas līdzekļus lielā apmērā.

Prasītāja nav noliegusi, ka ir saņēmusi Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas lēmumā lietā Nr. 3-12/1764 norādīto AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2015. gada 17. augusta brīdinājumu par bezstrīdus piespiedu izpildi, kā arī nav izteikusi par to iebildumus.

Ķīlas tiesība tika nodibināta atbilstoši Civillikuma 1367. un 1372. pantam ar prasītājas piekrišanu, un atbildētājai, kā ķīlas ņēmējai, ir tiesības prasīt apmierinājumu no ķīlām.

[4] Tiesā 2016. gada 24. martā saņemti GORKI L.L.C. paskaidrojumu precizējumi, kuros atbildētāja papildus paskaidro, ka AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC savu no Aizdevuma līguma izrietošo pienākumu neizpildi pamatoja ar pārejošām finansiālajām grūtībām – finanšu resursu trūkumu. Tā kā naudas līdzekļi GORKI L.L.C. bija ļoti nepieciešami celtniecības darbu veikšanai un telpu nomai, GORKI L.L.C. vērsās pie aizdevēja ar lūgumu dzēst ķīlas atzīmi nekustamajam īpašumam Brīvības ielā 130-20, Rīgā, lai ar minēto īpašumu varētu nodrošināt aizdevumu no citas juridiskās personas. AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC šo lūgumu apmierināja un ķīlas tiesību dzēsa, kā arī samazināja kredītlīniju par 200 000 USD. Tālāk GORKI L.L.C. īpašumu Brīvības ielā 130-20, Rīgā, ieķīlāja par labu SIA „FZ CAPITAL", lai saņemtu aizdevumu, savukārt AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pārstāvim /pers. L/ uzdeva veikt grozījumus Aizdevuma līgumā, dzēšot attiecīgos ierakstus arī zemesgrāmatā. Tas, kādēļ grozījumi netika sagatavoti un nostiprināti zemesgrāmatā, atbildētājai nav zināms.

Nedzēšot ķīlas tiesību atzīmes prasītājas nekustamajos īpašumos, AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nav pildījusi Aizdevuma līguma saistības.

[5] Ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017. gada 6. janvāra lēmumu atcelta ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesneša 2016. gada 11. februāra lēmumu apturētā saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana pēc Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 29. oktobra lēmuma lietā Nr. 3-12/1764, ar kuru nodoti piespiedu izpildei nekustamo īpašumu ieķīlājuma akti, 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi

Nr.K2013/08-08- JOM66, Nr. K2013/08-08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-08-JOM-k3 kopējās parāda summas 1 334 996,73 *euro* apmērā, saistību izpildi vēršot uz SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" piederošajiem ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

[6] Ar Rīgas rajona tiesas 2018. gada 27. februāra spriedumu prasība noraidīta.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 406. pantu, kas noteic, ka tiesa, izskatot apvērsuma prasību, var atzīt, ka saistība nav pamatota vai ir pamatota daļēji, un atbrīvot prasītāju no pienākuma veikt saistības izpildi bezstrīdus kārtībā pilnībā vai daļēji. Ja prasījums nav pierādīts, apvērsuma prasība noraidāma, kā arī Civilprocesa likuma 400. panta pirmās daļas 1. punktu, kas noteic, ka saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana pieļaujama pēc līgumiem par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku (..).

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka ar Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 23. oktobra lēmumu lietā Nr. 3-12/1764 ir apmierināts AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pieteikums pret GORKI L.L.C.., nododot piespiedu izpildei nekustamo īpašumu ieķīlājuma aktus – 2013. gada 19. augustā Ķīlas līgumus Nr. K2013/08-08-JOM66, Nr. K2013/08-08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-08-JOM-k3 kopējās parāda summas 1 334 996,73 *euro* apmērā, saistību izpildi vēršot uz prasītājai piederošajiem ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 406. panta pirmās daļas noteikumiem, ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums nav pamatots pēc būtības, viņš sešu mēnešu laikā no lēmuma noraksta nosūtīšanas dienas var celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

Tā kā SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" Civilprocesa likuma 50. nodaļas izpratnē ir uzskatāma par parādnieku, pirmās instances tiesas ieskatā, prasītājai ir tiesības Civilprocesa likuma 406. panta kārtībā celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1278. pantu, norādījusi, ka ķīlas tiesība ir nepašnieka lietu tiesība, kuras uzdevums ir aizsargāt kreditoru un dot viņam iespēju pārdot parādnieka īpašumu, lai ar iegūtajiem naudas līdzekļiem segtu parādu.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda par to, ka 2013. gada 19. augustā starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un GORKI L.L.C. noslēgts Aizdevuma līgums Nr. AL/2013/01 par aizdevuma summas 1 300 000 USD piešķiršanu aizņēmējam GORKI L.L.C..

No Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai 2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgti ķīlas līgumi Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-JOM-k3 par prasītājai piederošo nekustamo īpašumu Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3 ieķīlāšanu par labu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka Ķīlas līgumu 2.3.punktā puses vienojās, ka AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC prasījuma tiesības uz prasītājas ieķīlātajiem īpašumiem var tikt realizētas tikai tajā gadījumā, kad izlietoti visi aizņēmēja GORKI L.L.C. resursi aizņēmuma atmaksai, tad uz /pers. M/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, un tikai pēc tam uz prasītājai piederošajiem ieķīlātajiem īpašumiem.

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1867. pantu, kas noteic, ka katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu.

Definējot pārjaunojuma sekas, pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1869. pantā noteikto, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts pretējais. Atbilstoši Civillikuma 1874. pantam, pārjaunojums nekad nav pieņemams pats par sevi, un nodoms noslēgt par to līgumu pusēm noteikti jāizsaka, vai vismaz tam jābūt neapšaubāmi redzamam no apstākļiem.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1875. pantu, atzinusi, ka nelielas līguma satura izmaiņas nav uzskatāmas par pārjaunojumu. Tomēr minētās normas formulējums ļauj secināt, ka pusēm ir tiesības īpaši vienoties un darīt zināmu arī trešajām personām, ka iepriekšējā saistība ir atcelta.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka Grozījumos 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01 paredzētās izmaiņas nav uzskatāmas par pārjaunojumu, jo tās nav atzīstamas par būtiskiem līguma grozījumiem, turklāt nesatur acīmredzamu līdzēju nodomu atcelt iepriekšējo saistību. Tieši pretēji, Grozījumu 6. punktā noteikts, ka visi pārējie Aizdevuma līguma noteikumi paliek nemainīgi.

Tādējādi pušu tiesības un pienākumi vienam pret otru izriet no sākotnēji noslēgtā aizdevuma līguma, kurā vēlāk izdarīti nebūtiski grozījumi, kas neietekmē līdzēju tiesiskās attiecības un arī ķīlas devēja tiesības.

Atbildētājas Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. paskaidrojumos norādītais, ka 2013. gada 28. decembra Grozījumi Aizdevuma līgumā atzīstami par aizdevuma līguma pārjaunojuma līgumu, pirmās instances tiesas ieskatā ir nepamatoti, jo šāds apgalvojums ir pretrunā Grozījumu 6. punktā noteiktajam, turklāt vienas līgumslēdzējas puses nodoms nevar būt pietiekams pamats, jo saskaņā ar Civillikuma 1874. pantā noteikto konstatējams visu līgumslēdzēju nodoms vienoties par pārjaunojumu.

Ievērojot Civilprocesa likuma 97. panta pirmajā daļā noteiktos kritērijus, izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus un lietas izskatīšanas gaitā noskaidroto, pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītāja nav pierādījusi prasībā izteiktos argumentus, ka prasītājas noslēgtie 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi ir izbeigti ar pārjaunojumu. Tā kā galvenā saistība, kas izriet no 2013. gada 19. augustā starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un GORKI L.L.C. noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 nav apstrīdēta, prasība par Ķīlas līgumu izbeigšanu uz citiem pamatiem nav celta, jo prasība tiesas sēdē tika uzturēta uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, tiesa nav konstatējusi priekšnosacījumus prasības apmierināšanai.

[7] SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. iesniegušas apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018. gada 27. februāra spriedumu, norādot, ka pārsūdz tiesas spriedumu kā nelikumīgu un nepamatotu sekojošu apsvērumu dēļ:

[7.1] Pārsūdzētais spriedums ir pieņemts par pašas tiesnese s I.Freimanes izdomātu prasību, t.i. lietā nav pieņemts spriedums par SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" prasības pieteikumā izteiktajiem prasījumiem, līdz ar to ir atceļams, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 427. panta pirmās daļas 5. punktu, lietu nosūtot jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

[7.2] Iepazīstoties ar pārsūdzēto spriedumu, ir redzams, ka pirmās instances tiesa nav izlasījusi prasības pieteikumu un tajā izteiktos prasījumus, norādot sprieduma aprakstošajā daļā, ka SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" 2015. gada 11. decembrī ir cēlusi prasību par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanas apstrīdēšanu Civilprocesa likuma 406. panta kārtībā, kaut gan prasības pieteikumā skaidri un nepārprotami ir izteikti SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" divi prasījumi:

atzīt 2013. gada 28. decembra Grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, par Panamas republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ar ASV Džordžijas štata kompāniju GORKI, L.L.C. 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 pārjaunojuma līgumu;

atzīt par izbeigtiem ar 2013. gada 28. decembri 2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un Panamas republikā reģistrēto AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgtos Ķīlas līgumus Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-kl,

Nr. K2013/08-JOM-k3, dzēšot ierakstus Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos:

Nr. 1520 – ierakstu 13.1 II daļas 2. iedaļā un ierakstu 8.1, IV daļas 1., 2. iedaļā; -Nr. 3007 - ierakstu 10.1 II daļas 2.iedaļā un ierakstu 6.1, IV daļas l.,2. iedaļā;

Nr. 100000121284 - ierakstu 3.1. II daļas 2. iedaļā un ierakstu 3.1, IV daļas 1., 1, 2. iedaļā.

No prasības pieteikumā izteiktajiem prasījumiem, izriet, ka prasītāja vispirms tiesu lūdz atzīt Aizdevuma līguma grozījumus par Aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgumu, un tad, uz šī pamata jau izbeigt apstrīdētos ķīlas līgumus.

Arī no sprieduma motīvu un rezolutīvās daļas ir redzams, ka pirmās instances tiesa ne tikai nav izvērtējusi tiesā celto prasījumu pamatotību, bet nav arī uzskatījusi par nepieciešamu iepazīties ar lietas materiāliem, un tajā jau pieņemtajiem tiesu nolēmumiem, ar kuriem skaidri un nepārprotami ir secināts, ka SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" ir cēlusi prasību par darījumu - ķīlas līgumu izbeigšanu un šī prasība nav atzīstama par apvērsuma prasību.

Lietā jau 2016. gada 28. janvārī un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija savā lēmuma 5. 1apā norādīja, ka Civillietu tiesas kolēģija no Civillikuma 1869. panta secina, ka atzīstot 2013. gada 28. decembra grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01 par 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 pārjaunojuma līgumu, iepriekš noslēgtie ķīlas līgumi, tā arī agrākā prasījuma tiesība nebūtu spēkā.

[7.3] Pārsūdzētā sprieduma motīvu daļā ir pilnīgi nepamatoti secināts, ka prasītāja nav pierādījusi prasībā izteiktos argumentus, ka prasītājas noslēgtie 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi ir izbeigti ar pārjaunojumu, jo prasītāja ir tiesā cēlusi prasību:

atzīt 2013. gada 28. decembra Grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, par Panamas Republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ar ASV Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu, ko pirmās instances tiesa nav vēlējusies pamanīt prasības pieteikumā, un līdz ar to arī izskatīt šo strīdu pēc būtības.

[7.4] Prasītāja uzskata, ka pārsūdzētais spriedums ir sastādīts, pārkāpjot Civilprocesa likuma 8. pantu par apstākļu noskaidrošanu, 97. pantu par pierādījumu novērtēšanu un 193. pantu par tiesas spriedumu nosacījumus.

Civilprocesa likuma 104. pants noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi ir pierādīšanas līdzekļi, kuri tiesai ir jāizvērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 193. panta prasībām.

No sprieduma motīvu daļas skaidri un nepārprotami redzams, ka tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu izvērtēt ne tikai lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, ar kuriem prasītāja pamato prasības pieteikumā norādītos faktus, bet nav arī sniegusi vērtējumu tiesas sēdē sniegtajiem prasītājas pārstāves paskaidrojumiem par to, ka 2013. gada 28. decembra Grozījumi 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, ir atzīstami par Panamas republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ar ASV Džordžijas štata kompāniju GORKI, L.L.C. 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu, jo grozījumi ir būtiski, tā kā ir pretrunā ar apstrīdētajiem 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumiem, saskaņā ar kuriem tika noteiktas konkrētas aizdevuma līguma saistību pārkāpšanas sekas, kas pēc 2013. gada 28. decembra Grozījumu 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AI/2013/01, par kuriem prasītāja uzzināja tikai 2015. gada novembra beigās, noslēgšanas, vairs nav iespējams realizēt, taču, kā skaidri un nepārprotami redzams no apstrīdētajiem 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumiem, SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" piekrita tai piederošo nekustamo īpašumu ieķīlāšanai tikai ar nosacījumu, ka kompānijas GORKI L.L.C. saistību neizpildes rezultātā, vispirms tiks vērsta piedziņa uz visu kompānijas GORKI L.L.C. mantu Amerikas Savienotajās Valstīs, tad uz /pers. M/ ieķīlāto dzīvokli /adrese B/, un tikai tad uz prasītājai piederošo nekustamo īpašumu, un arī tad noteiktā kārtībā.

[7.5] Civillikuma 1867. pants noteic, ka katru saistību tiesību var atcelt, to pārvēršot jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu.

Izskatot lietu pēc būtības ir jāņem vērā, ka prasītāja – SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" nav ieķīlājusi sev piederošos nekustamos īpašumus tādu saistību, kuras noteiktas ar 2013. gada 28. decembra Grozījumiem 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, izpildei, un par šādu Aizdevuma līguma pārjaunojumu vispār nav bijusi informēta, tāpēc 2013. gada 28. decembra Grozījumi 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01 ir atzīstami par 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu, un ar 2013. gada 28. decembri ir atzīstami par izbeigtiem SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" ar Panamas Republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgtie 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi, jo prasījums pēc 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 ir 2013. gada 28. decembrī izbeidzies, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā ir nodibināts jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, jo ar prasītāju šāda vienošanās neeksistē.

[7.6] Faktiski ar pārsūdzēto spriedumu ir atbalstīta prasītājai piederošo nekustamo īpašumu Jūrmalā, Jomas ielā 66 izkrāpšana, jo Panamas Republikā reģistrētais uzņēmums AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nekad nav vērsies ar prasību pret kompāniju GORKI L.L.C. par aizdevuma piedziņu vai pieteikumu par kompānijas GORKI L.L.C. saistību, kas izriet no 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01, bezstrīdus piespiedu izpildi, klaji ignorējot paša noslēgto 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumos noteikto.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 413.-418. panta, 427. panta pirmās daļas 5. punkta, lūdz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģiju atcelt Rīgas rajona tiesas 2018. gada 27. februāra spriedumu lietā Nr. C33426316, ar kuru tika noraidīta SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" prasība pret Panamas Republikā reģistrēto uzņēmumu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai; ja apelācijas instances tiesa uzskata, ka lietā tomēr ir spriedums, ar kuru pēc būtības ir izskatīti abi SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" prasījumi, un ir iespējams lietu pēc būtības izskatīt apelācijas kārtībā,

1. atzīt 2013. gada 28. decembra Grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, par Panamas republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ar ASV Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu;

2. atzīt par izbeigtiem ar 2013. gada 28. decembri 2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un Panamas republikā reģistrēto AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgtos Ķīlas līgumus Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-kl, Nr. K2013/08-JOM-k3, dzēšot ierakstus Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos:

- Nr. 1520 – ierakstu 13.1 II daļas 2. iedaļā un ierakstu 8.1, IV daļas 1.,2. iedaļā;
- Nr. 3007 - ierakstu 10.1 II daļas 2. iedaļā un ierakstu 6.1, IV daļas 1.,2. iedaļā,
- Nr. 100000121284 - ierakstu 3.1. II daļas 2. iedaļā un ierakstu 3.1, IV daļas 1.,2. iedaļā.

[8] Prasītāja pārstāve 2018. gada 8. novembrī iesniegusi prasības precizējumus, kuros lūdz atzīt 2013. gada 28. decembra Grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01, par Panamas republikā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC ar ASV Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu.

Atzīt par izbeigtiem ar 2013. gada 28. decembri 2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un Panamas republikā reģistrēto AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgtos ķīlas līgumus Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-k1, Nr. K2013/08-JOM-k3.

[9] Tiesā 2018. gada 27. novembrī saņemts pieteikums Civilprocesa likuma 178. panta kārtībā, kurā prasītāja lūdz izslēgt no pierādījumiem atbildētājas – Panamā reģistrētas anonīmās kompānijas AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC, reģistrācijas Nr. 719032 lietā iesniegtos; ASV bankas WELLS FARGO konta Nr. 52590003472 izdruku, kas nav atbildētājas bankas konta izdruka,

- AS „Citadele banka" debeta paziņojumu par 2013. gada 9. decembra pārskaitījumiem SIA „FZ CAPITAL" un AS „GE Money Bank" no konta Nr. LV 10 PARX 0015 2361 2000 1, kura piederība kādai konkrētai juridiskai personai nevienam nav zināma (lietas 3. sējuma 30.-31. lapa).

[10] Tiesas sēdē prasītājas pārstāve prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās norādītajiem pamatiem un papildus paskaidroja, ka ar 2013. gada 19. augustu ir datēts aizdevuma līgums, kurš noslēgts starp Panamā reģistrēto anonīmo kompāniju, jo ir publiski pieejami Panamas uzņēmuma reģistra dati. Aizdevuma līgums parakstīts tikai 2013. gada 11. septembrī. No šī aizdevuma līguma izriet, ka Panamā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC izsniegs ASV Džordžijas štata kompānijai GORKI L.L.C., aizdevumu 1 300 000 USD un kā nodrošinājums šo saistību izpildei būs dzīvoklis /adrese B/ pēc tam SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" trīs nekustamie īpašumi Jūrmalā, Jomas ielā 66. Ar šo datumu parakstīti trīs ķīlas līgumi, ar kuriem pie noteiktiem nosacījumiem SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" ieķīlāja sev piedarošos trīs nekustamos īpašumus. Norādīts, ja saistības tiek nodotas bezstrīdus piespiedu izpildei, vispirms piedziņa notiek vēršoties uz ASV Džordžijas štata kompānijai GORKI L.L.C. kustamo mantu, tad uz dzīvokli /adrese B/ pēc tam uz SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" nekustamo īpašumu Jūrmalā, Jomas ielā 66/3 un tikai tad uz pārējiem diviem īpašumiem. Tā kā SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" nav aizdevuma ņēmēja, tikai ķīlas devēja, viņai netika darīts zināms par aizdevuma izsniegšanu. Saskaņā ar aizdevuma līgumu aizdevums jāizsniedz piecu dienu laikā no brīža, kad zemesgrāmatā nostiprinātas attiecīgas hipotēkas un aizlieguma atzīme. Šīs aizlieguma atzīmes un hipotēkas par labu Panamā reģistrētā AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nostiprinātas 2013. gada 18. septembrī un 20. septembrī uz dzīvokli /adrese B/. Šo piecu dienu laikā nekāds aizdevums ASV Džordžijas štata kompānijai GORKI L.L.C. nav izsniegts. 2017. gada 13. decembrī bija tikšanās ar AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC prezidentu /pers. L/, kuras audio ieraksts ir saglabājies un /pers. L/ uzdeva jautājumu par kuru kompāniju ir saruna. Par šiem apstrīdētajiem aizdevuma līguma grozījumiem datētiem ar 2013. gada 28. decembri SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" uzzināja tikai 2017. gada 25. novembrī, saņemot zemesgrāmatu nodaļā visu zemesgrāmatas lietu. Pēc šī aizdevuma līguma neviena saistība nav nodota saistību bezstrīdus piespiedu izpildei, bet ir nodotas tikai un vienīgi lietu tiesības. Tātad izpildei nodoti ķīlas līgumi, nepārbaudot nevienā tiesas procesā, arī zemesgrāmatu nodaļā lietā neiesniedzot pierādījumus, ka aizdevums būtu izsniegts. Faktiski nodoti pārdošanai SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" trīs nekustamie īpašumi Jūrmalā, Jomas ielā 66. Kad sāka interesēties, ieraudzīja, ka ir šie grozījumi, par kuriem SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" nebija informēta un tie nav iesniegti zemesgrāmatu nodaļā un nav veikti grozījumi nevienā no nekustamā īpašuma nodalījumiem. Nav arī samazināta hipotēka. Šo grozījumu rezultātā, kas uzskatāmi par ļoti būtiskiem, jo izslēdz no īpašumu saraksta dzīvokli /adrese B/, uz kuru bija jāvērš piedziņa vispirms, ja saistība būtu nodota piespiedu izpildei, SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" īpašums tika pārdots izsolē. Ieguva to Panamas ofšors, faktiski bez jebkādiem līdzekļiem uz dokumentiem, kas attiecas uz citām juridiskām personām, pamata. Faktiski visi šie īpašumi tika izkrāpti, par ko ierosināts kriminālprocess. SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" lūgusi atzīt šos grozījumus, kas datēti ar 2013. gada 28. decembri par aizdevuma līguma pārjaunojuma līgumu, jo nekādi grozījumi ķīlas līgumos nav veikti. Panamas kompānija reģistrēta 2010. gadā. To reģistrējis /pers. L/ Kalifornijas štatā. Šī kompānija ar analoģisku nosaukumu reģistrēta 2013. gada 6. februārī. Lietas materiālos ir pievienota bankas konta izdruka, kas apliecina subjektīvo nodomu izkrāpt šos naudas līdzekļus, kur redzams, ka firmai ir cits reģistrācijas numurs. Tieši tas pats reģistrācijas numurs, kas ir izziņā no Kalifornijas štata uzņēmumu reģistra. Uztur savu prasību.

Tiesas sēdē atbildētāja AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pārstāve prasību, kā arī apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja, ka lietā Nr. C33382716 kā norādīts ģenerālprokuratūras vēstulē, jau ir pirmās instances tiesas spriedums un tur ir vērtēti visi apstākļi par veiktajiem maksājumiem. Civilprocesa likuma 418. pants noteic, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nevar grozīt nedz prasības priekšmetu vai pamatu vai izvirzīt jaunus prasījumus. Civilprocesa likuma 426. pants noteic, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts sūdzībās. Izvērtējot apelācijas sūdzību redzams, ka 4., 5. un 6. punktā ir norādīti tie apsvērumi, uz kuru pamata spriedums ir pārsūdzēts. Pirmais 4. punktā lūgums pārvērtēt spriedumu ir par to, ka tiesa nebija izvērtējusi pašus grozījumus. Attiecīgi 5. punkts veltīts tam, ka pārvērš par pārjaunojumu kādas saistības, prasītājs nebija ieķīlājis nekustamos īpašumus grozījumu izpildei. Attiecīgi 6. punkts, ka bija ignorēti ķīlas līguma noteikumi. Nedz prasības pamatā, ne precizējumos neredz, ka pārsūdz apstākļus par maksājumiem. Tiek izskatīta lieta vai grozījumi ir atzīstami par pārjaunojumu. No grozījumiem redzams, ka summa tiek samazināta. Summas tiek samazinātas un tas ir labvēlīgi gan prasītājai, gan atbildētājam. Civillikuma 1875. panta 5. punkts noteic, ka nav uzskatāms līgums par pārjaunotu, ja ir samazināta parāda summa. Ķīlas nostiprināšana bija iespējama vienīgi gadījumā ja būtu izpildītas kredītsaistības, kas pastāvēja prasītājai pret uzņēmumu AS „GE Money Bank". Kā redzams no lietas materiāliem un pārskaitījumiem, tikai un vienīgi AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC bija pārskaitījusi naudas summu 175 142,44 ASV dolāru, bija iespējams nostiprināt ķīlu. Aizdevums izsniegts kā kredītlīnija. Neviena pierādījuma, ka summa ir atgriezta vai atdota kreditoram nav. Nav pierādījumu, ka prasītāja dzēsusi savas saistības. Ķīlu dzēst nav iespējams, vēl jo vairāk uz tā pamata, ka grozījumi būtu pārjaunojums. Nevar uzskatīt, ka parāda samazinājums atsvabina prasītāju no dotajām ķīlas tiesībām. Tas izriet ne tikai no lēmuma, bet arī izsoles ir apstiprinātas un lieta ir pabeigta. Ņemot vērā apelācijas sūdzības saturu, apelācijas sūdzība nav pamatota, bet pirmās instances tiesas spriedums absolūti pamatots un prasība noraidāma. 2013. gada 28. decembra grozījumi aizdevuma līgumā noslēgti, jo Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. lūdza samazināt parāda summu, jo tik liela summa nebūs nepieciešama.

Uz tiesas sēdi Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. pārstāvis nav ieradies.

Tiesā 2018. gada 21. novembrī saņemts Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. iesniegums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst un neuztur apelācijas sūdzību civillietā Nr. C33426316, kā arī paziņo, ka pilnvara, kas izsniegta /pers. K/ ar tiesībām pārstāvēt Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. intereses visās lietās Latvijas Republikā (notariāli apliecināta ar APOSTILLE 05.02.2018.) nav spēkā (lietas 2. sējuma 187. lapa).

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, uzklausījusi prasītāja pārstāves un atbildētājas pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzību motīvus, atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu, 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

No apelācijas sūdzības izriet, ka prasītāja un atbildētāja Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānija GORKI L.L.C. pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdzējušas pilnībā, līdz ar to lieta izskatāma pilnā celtās prasības apmērā.

[12] Lietā nav strīda par sekojošiem faktiem.

2013. gada 19. augustā starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. noslēgts Aizdevuma līgums Nr. AL/2013/01 par aizdevuma summas 1 300 000 USD piešķiršanu aizņēmējam GORKI L.L.C. (lietas 1. sējuma 13.-20. lapa).

2013. gada 19. augustā starp SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" un AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC noslēgti Ķīlas līgumi Nr. K2013/08-JOM66, Nr. K2013/08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-JOM-k3 (lietas 1. sējuma 32.-36., 37.-47., 48.-58. lapa) par prasītājai piederošo nekustamo īpašumu Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3 ieķīlāšanu par labu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC.

Lietā nav strīda, ka uz minētajiem nekustamajiem īpašumiem 2013. gada 18. septembrī tika nostiprinātas hipotēkas par labu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC par summu 1 378 000 lati (lietas 1. sējuma 65.-75. lapa).

[13] Prasītāja cēlusi prasību Civilprocesa likuma 406. panta kārtībā, lūdzot tiesu atzīt 2013. gada 28. decembra grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr.AL/2013/01 par 2013. gada 19. augustā noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 Pārjaunojuma līgumu un ķīlas līgumu atzīšanu par izbeigtiem.

Apelācijas sūdzībā prasītāja norādījusi, ka minētā prasība nav atzīstama par apvērsuma prasību Civilprocesa likuma 406. panta kārtībā, ka saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanai ir nodotas lietu tiesības, nevis saistības, aizdevuma līgums pēc būtības nav ticis vērtēts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192. pantu, tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas. Prasītāja līdz lietas izskatīšanai pēc būtības pabeigšanai pirmās instances tiesā atbilstoši Civilprocesa likuma 74. panta trešās daļas 3. punktam nav grozījusi prasības priekšmetu vai pamatu, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka celtā prasība nav uzskatāma par apvērsuma prasību, jo uz to norādījusi prasītāja, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 406. pantu.

Ar Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 23. oktobra lēmumu lietā Nr. 3-12/1764 ir apmierināts AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pieteikums pret Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C., nododot piespiedu izpildei nekustamo īpašumu ieķīlājuma aktus – 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumus Nr. K2013/08-08-JOM66, Nr. K2013/08-08-JOM-k1 un Nr. K2013/08-08-JOM-k3 kopējās parāda summas 1 334 996,73 *euro* apmērā, saistību izpildi vēršot uz prasītājai piederošajiem ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem Jūrmalā, Jomas ielā 66, Jomas ielā 66 k-1 un Jomas ielā 66 k-3.

Tiesas kolēģija secina, ka prasītāja faktiski vēlas panākt minētā zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma pārvērtēšanu.

Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 29. oktobra lēmumā lietā Nr. 3-12/1764 norādīts, ka tas nav pārsūdzams, bet parādnieks, kas ir prasītāja šajā lietā, sešu mēnešu laikā var celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

Tādējādi zemesgrāmatu tiesneša lēmuma par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pamatotība netiek pakļauta pārvērtēšanai, tomēr parādnieks var vērsties pret kreditoru, lai apstrīdētu paša prasījuma pamatotību.

Prasītāja ir pieteikusi lūgumu iesniegt protestu par Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesnese s 2015. gada 29. oktobra lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 484. pantā noteikto, kas paredz, ka par spēkā stājušos tiesas nolēmumu var iesniegt protestu, ja ir pieļauti būtiski materiālo vai procesuālo tiesību normu pārkāpumi, kas konstatēti lietās, kuras ir izskatītas tikai pirmās instances tiesā, ja tiesas nolēmums nav pārsūdzēts likumā noteiktajā kārtībā no lietas dalībniekiem neatkarīgu iemeslu dēļ vai ar tiesas nolēmumu aizskartas valsts vai pašvaldību iestāžu tiesības vai to personu tiesības, kuras nav bijušas lietas dalībnieki.

Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta 2018. gada 23. novembra atbildē Nr. 131.4/2018/328 (lietas 3. sējuma 26.-27. lapa) prasītājai norādīts, ka nav konstatēts pamats protesta iesniegšanai, norādot uz Civilprocesa likuma 406. panta pirmo daļu, ka ir tiesības celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu, un ka apvērsuma prasība pēc savas procesuāltiesiskās būtības ir pārsūdzības līdzeklis.

Vienlaikus tiesas kolēģija atzīst, ka no Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 29. oktobrī pieņemtā lēmuma lietā Nr. 3-12/1764 neizriet, ka ir tikusi pakļauta saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanai lietu tiesība.

Kā redzams no minētā lēmuma, Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis ir norādījis, ka saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanai pakļautas saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, saistību izpildi vēršot uz prasītājas ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem.

Savukārt no Tiesu informācijas sistēmā pieejamajiem datiem redzams, ka ieķīlātie īpašumi ir pārdoti izsolē.

Ar Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2017. gada 29. novembra lēmumu lietā Nr. C61020817 ir apstiprināts 2017. gada 21. marta izsoles akts Nr. 00067/074/2017-AKT par prasītājai piederošo 69/100 domājamo daļu no zemesgabala Jomas ielā 66, Jūrmalā, pārdošanu izsolē. Minētais lēmums ar Rīgas apgabaltiesas 2018. gada 22. februāra lēmumu atstāts negrozīts.

Ar Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2017. gada 29. novembra lēmumu lietā Nr. C61021117 ir apstiprināts 2017. gada 21. marta izsoles akts Nr. 00065/074/2017-AKT par prasītājai piederošā nekustamā īpašuma Jomas ielā 66 k-1, Jūrmalā, pārdošanu izsolē. Minētais lēmums ar Rīgas apgabaltiesas 2018. gada 12. marta lēmumu atstāts negrozīts.

Ar Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2017. gada 1. decembra lēmumu lietā Nr. C61022317 ir apstiprināts 2017. gada 21. marta izsoles akts Nr. 00066/074/2017-AKT par prasītājai piederošā nekustamā īpašuma Jomas ielā 66 k-3, Jūrmalā, pārdošanu izsolē. Minētais lēmums ar Rīgas apgabaltiesas 2018. gada 12. marta lēmumu atstāts negrozīts.

Tā kā pēc lēmuma pieņemšanas par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, nekustamie īpašumi, kas ieķīlāti saistību izpildes nodrošināšanai, tika pārdoti izsolē, nav nekāda pamata uzskatīt, ka ar Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015. gada 29. oktobra lēmumu bezstrīdus piespiedu izpildei ir nodotas lietu tiesības.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 406. panta pirmās daļas noteikumiem, ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums nav pamatots pēc būtības, viņš sešu mēnešu laikā no lēmuma noraksta nosūtīšanas dienas var celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

Tā kā SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" Civilprocesa likuma 50. nodaļas izpratnē ir uzskatāma par parādnieku, prasītājai ir tiesības Civilprocesa likuma 406. panta kārtībā celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1306. pantu īpašnieks var brīvi rīkoties ar savu lietu, tai skaitā to ieķīlāt par svešu saistību.

Atbilstoši Civillikuma 1278. pantam ķīlas tiesība ir nepašnieka lietu tiesība, kuras uzdevums ir aizsargāt kreditoru un dot viņam iespēju pārdot parādnieka īpašumu, lai ar iegūtajiem naudas līdzekļiem segtu parādu.

Saskaņā ar Civillikuma 1280. pantu katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par kuru ķīla atbild, bet saskaņā ar Civillikuma 1281. pantu hipotēku var nodibināt kā nodrošinājumu prasījumiem, kas var rasties nākotnē no parādniekam atklāta kredīta. Ierakstot šo hipotēku zemesgrāmatā, jānorāda atklājamā kredīta augstākā summa, kuras apmērā kredīthipotēkai pieder pirmtiesība no tā laika, kad tā ierakstīta zemesgrāmatā. Ķīlas tiesība ir saistību izpildes pastiprinājums, kas ir atkarīgs no galvenās saistības pastāvēšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1283. pantu ķīlas tiesība, kā blakus tiesība, sava spēka ziņā atkarājas no prasījuma spēka.

Atkarībā no ķīlas līgumā ietvertajiem noteikumiem ķīlas tiesības realizācija notiek vai nu Civilprocesa likuma 49. nodaļas (Nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā), vai arī 50. nodaļas (Saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana) kārtībā.

Prasītāja kā hipotēkas devēja ieķīlāja sev piederošos nekustamos īpašumus, lai nodrošinātu Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi, ar šādu darbību atzīstot aizdevuma līgumu par noslēgtu un nodrošināmo parāda saistību - par tiesiski nodibinātu.

Turklāt prasītāja parakstīja nostiprinājuma lūgumus par hipotēkas ierakstīšanu zemesgrāmatā, kas nebūtu iespējams, ja nebūtu paša saistību radošā līguma.

Kā izriet no Ķīlas līgumu 2.3. punkta, puses vienojās, ka AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC prasījuma tiesības uz prasītājas ieķīlātajiem īpašumiem var tikt realizētas tikai tajā gadījumā, kad izlietoti visi aizņēmēja Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. resursi aizņēmuma atmaksai, tad uz /pers. M/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, un tikai pēc tam uz prasītājai piederošajiem ieķīlātajiem īpašumiem.

Civillikuma 1867. pants noteic, ka katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu.

Kā izriet no minētās tiesību normas, pārjaunojumā ir divu darbību apvienojums: vienas saistības atcelšana un jaunas saistības radīšana, kas kaut kādā veidā atkārto (bet ar izmaiņām) agrākās saistības saturu.

Juridiskajā literatūrā skaidrots, ka ir divi pārjaunojuma tipi: 1) pārjaunojumu var izdarīt tā, ka arī jaunajā saistībā puses paliek tās pašas, bet grozīts tiek prasījuma tiesiskais pamats un saistības būtiskās sastāvdaļas; 2) pārjaunojums, mainot saistības dalībnieku, kad agrākā kreditora vai agrākā parādnieka vietā iestājas jauns. Lai veiktu šādus pārgrozījumus tiesiskajās attiecībās, ir jābūt zināmiem priekšnoteikumiem un interesēm, kuras gan nav nepieciešams atspoguļot pārjaunojuma līgumā (*sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 264.-265. lpp.*).

Definējot pārjaunojuma sekas, Civillikuma 1869. pants noteic, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts pretējais. Atbilstoši Civillikuma 1874. pantam, pārjaunojums nekad nav pieņemams pats par sevi, un nodoms noslēgt par to līgumu pusēm noteikti jāizsaka, vai vismaz tam jābūt neapšaubāmi redzamam no apstākļiem.

Tas nozīmē, ka pārjaunojuma būtisks elements ir pārjaunošanas nodoms (*animus novandi*). Pusēm jābūt nodomam radīt jaunu saistību, turklāt tā, lai iepriekšējā izbeigtos. Gribas izpaudumu vērtēšanai minētā panta norma norāda uz īpaši stingru kritēriju „jābūt neapšaubāmi redzamam", atšķirībā no citiem gadījumiem, kad likumā runāts „par pēc apstākļiem pieņemamu" gribu (sal., piem., ar 2325. p.), vai „sagaidāmu" (sal., piem., ar 1969. p.). Ja nodoms pārjaunot nav noteikti izteikts vai neapšaubāmi redzams no apstākļiem, pušu veiktie pārgrozījumi uzskatāmi par līguma grozīšanu vai prasījuma cita veida pārveidošanu, saglabājot esošo saistību un visas ar tās rašanos un pārkāpšanu saistītās sekas (*sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, 1998, 347. lpp., Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016. gada 15. jūnija sprieduma lietā Nr. SKC–76/2016 (C12144110) 7.2. punktu*). Šādas atziņas izteiktas arī judikatūrā, proti Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017. gada 20. oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-377/2017 (C28344212).

Prasītāja norāda, ka viņai, kā ķīlas devējai, nezinot, aizdevējs AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un aizņēmējs Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānija GORKI L.L.C. 2013. gada 28. decembrī ir noslēguši Grozījumus 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā, kā rezultātā ir dzēsta hipotēka uz /pers. M/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/ taču ar prasītāju saskaņoti grozījumi Ķīlas līgumu 2.3. punktos nav izdarīti. Uzskata, ka faktiski ar 2013. gada 28. decembra Grozījumiem ir noticis Aizdevuma līguma pārjaunojums, tāpēc ar 2013. gada 28. decembri ir atzīstami par izbeigtiem Ķīlas līgumi, jo prasījums pēc 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līguma ir izbeidzies it kā tas būtu izpildīts un tā vietā nodibināts jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas.

No lietā iesniegtajiem Grozījumiem 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01 izriet, ka Aizdevuma līguma līgumslēdzējas puses vienojušās no Aizdevuma līguma izslēgt 1.1.1. punktā norādīto īpašumu /adrese B/, kas kalpo par nodrošinājumu līguma saistību izpildei, grozīt līguma 1.1.2. punktā noteikto kredītlīnijas apmēru no 1 300 000 USD uz 1 095 000 USD, grozīt 2.4.1. punktā noteikto nodibināmās hipotēkas apmēru no 1 378 000 latiem uz 1 166 000 latiem, grozīt 6.1. punktā noteikto apdrošināšanas summu no 2 600 000 USD uz 2 200 000 USD.

Civillikuma 1875. pants noteic, kad rodas šaubas, līgums nav uzskatāms par pārjaunotu un agrākais prasījums paliek spēkā sekojošos gadījumos: 1) ja tikai pārgrozīti vai tuvāk noteikti maksājumu termiņi; 2) ja noteikts maksāt procentus no tāda parāda, kas agrāk bijis bezprocentīgs; 3) ja pārgrozīts procentu apmērs; 4) ja parāds nodrošināts; 5) ja samazināta parāda summa; 6) ja par jau pastāvošu parādu izdots dokuments.

No minētās tiesību normas izriet, ka nelielas līguma satura izmaiņas nav uzskatāmas par pārjaunojumu. Tomēr minētās normas formulējums ļauj secināt, ka pusēm ir tiesības īpaši vienoties un darīt zināmu arī trešajām personām, ka iepriekšējā saistība ir atcelta.

Civillietu tiesas kolēģija izvērtējot minētos grozījumus pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka Grozījumos 2013. gada 19. augusta Aizdevuma līgumā Nr. AL/2013/01 paredzētās izmaiņas nav uzskatāmas par pārjaunojumu, jo tās nav atzīstamas par būtiskiem līguma grozījumiem, tā kā, tika samazināta parāda summa, turklāt nesatur acīmredzamu līdzēju nodomu atcelt iepriekšējo saistību. Tieši pretēji, Grozījumu 6. punktā noteikts, ka visi pārējie Aizdevuma līguma noteikumi paliek nemainīgi.

Tādējādi pušu tiesības un pienākumi vienam pret otru izriet no sākotnēji noslēgtā aizdevuma līguma, kurā vēlāk izdarīti nebūtiski grozījumi, kas neietekmē līdzēju tiesiskās attiecības un arī ķīlas devēja tiesības.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas arī pirmās instances tiesas atzinumam, ka atbildētājas Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. paskaidrojumos norādītais, ka 2013. gada 28. decembra Grozījumi Aizdevuma līgumā atzīstami par aizdevuma līguma pārjaunojuma līgumu, ir nepamatoti, jo šāds apgalvojums ir pretrunā Grozījumu 6. punktā noteiktajam, turklāt vienas līgumslēdzējas puses nodoms nevar būt pietiekams pamats, jo saskaņā ar Civillikuma 1874. pantā noteikto konstatējams visu līgumslēdzēju nodoms vienoties par pārjaunojumu.

Kā izriet no atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē grozījumi izdarīti nolūkā samazināt parāda summu pamatojoties uz Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. lūgumu, jo tik liela summa nebūs nepieciešama.

[14] Prasītāja pārstāve uzturēja tiesas sēdē pieteikumu Civilprocesa likuma 178. panta kārtībā izslēgt no pierādījumiem AS „Citadele banka" debeta paziņojumu par 2013. gada 9. decembra pārskaitījumiem SIA „FZ CAPITAL" un AS „GE Money Bank" no konta Nr.LV 10 PARX 0015 2361 2000 1, kura piederība kādai konkrētai juridiskai personai nevienam nav zināma (lietas 3. sējuma 30.-31. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 178. panta piekto daļu, ja lietas dalībnieks vēlas izmantot apstrīdēto pierādījumu, tiesa, salīdzinājusi šo pierādījumu

ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem, lemj par tā izmantošanas pieļaujamību.

Tā kā atbildētāja pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka vēlas izmanot pieteikumā minētos rakstveida pierādījumus, tiesas kolēģija atbilstoši Civilprocesa likuma 178. panta piektajai daļai lemj par to izmantošanas pieļaujamību.

No lietā esošās vienošanās par saistību izpildes kārtību, redzams, ka AS „GE Money Bank" un prasītāja 2013. gada 4. septembrī noslēdza vienošanos, kuras 1. punktā puses vienojās, ka aizņēmējs (SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA") samaksā bankai aizdevuma pamatsummu LVL 122 630,30 apmērā, kā arī uzkrātos kārtējos procentus par aizdevuma izmantošanu LVL 390,37 apmērā, kas aprēķināti līdz 2013. gada 10. septembrim, ne vēlāk kā līdz 2013. gada 10. septembrim (lietas 1. sējuma 143. lapa).

Tiesas kolēģija konstatē, ka precīzi šādu summu, kopā LVL 123 020,67 ir samaksājusi AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2013. gada 9. septembrī, uz tieši tādu bankas kontu, kāds norādīts 2013. gada 4. septembra vienošanās 2. punktā.

No lietā esošās 2013. gada 30. augusta vienošanās starp SIA „FZ CAPITAL" kā aizdevēju, /pers. N/ kā aizņēmēju un AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC kā kreditoru, 1. punkta izriet, ka SIA „FZ CAPITAL" piekrīt /pers. N/ izsniegtā aizdevuma pārkreditācijai ar nosacījumu, ka ne vēlāk kā līdz 2013. gada 15. septembrim SIA „FZ CAPITAL" norēķinu kontā AS „Swedbank" tiks ieskaitīti 111 795 EUR (lietas 1. sējuma 139. lapa).

Tiesas kolēģija konstatē, ka precīzi šādu summu ir samaksājusi AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC 2013. gada 9. septembrī uz tieši tādu bankas kontu, kā norādīts 2013. gada 30. augusta vienošanās 1. punktā, pamatojoties uz Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/-01 starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompānijas GORKI L.L.C. 2.6. punktu.

Prasītāja lūdz izslēgt no pierādījumiem arī atbildētājas – Panamā reģistrētas kompānijas AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC, reģistrācijas Nr. 719032 lietā iesniegtos; ASV bankas WELLS FARGO konta Nr. 52590003472 izdruku, kas nav atbildētājas bankas konta izdruka.

Tiesas kolēģija atzīst, ka minētais prasītājas arguments nevar ietekmēt pušu aizdevuma līguma noslēgšanu un to, vai ir veikti ar šo aizdevuma līgumu saistīti maksājumi, tā kā saskaņā ar Civillikuma 1937. pantu, ja kādas personas vietnieks dod aizdevumu viņas vārdā, tad tiesība to atprasīt pieder katrā ziņā atvietotajam, vienalga, vai aizdotas viņam pašam vai viņa vietniekam piederošas atvietojamas lietas.

Saskaņā ar Civillikuma 1938. pantu, ja aizdevums dots citas personas vārdā, bez viņas ziņas un piekrišanas, tad, vēlāk šai personai tādu aizdevumu apstiprinot, viņa iegūst arī prasījuma tiesību. Bet ja viņa aizdevumu neapstiprina, tad par kreditoru uzskatāms tas, kas aizdevumu devis.

Tādējādi nav būtiskas nozīmes tam, vai aizdevuma līgumā paredzētos maksājumus ir vai nav veicis tieši AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC, kas ir atbildētājs lietā.

Līdz ar to minētie pierādījumi ir pieļaujami un atbilstoši Civilprocesa likuma 104. panta pirmajai daļai apstiprina atbildētājas AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC pārstāves paskaidrojumus par maksājumu veikšanas faktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. pantu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Civillietu tiesas kolēģija arī konstatē, ka nav nozīmes lietā esošajiem pierādījumiem par naudas pārskaitījumiem saistībā ar aizdevuma līgumu, tā kā apelācijas sūdzībā veiktie maksājumi nav apstrīdēti, kā arī prasība par Aizdevuma līguma izpildi vai atzīšanu par spēkā neesošu nav celta. Ja pēc Aizdevuma līguma noteikumiem AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC nav izsniedzis attiecīgo aizdevumu, tad GORKI L.L.C. var izmantot prasījuma tiesības pret AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC par līguma izpildi.

[15] Kā to pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa, pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* (jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz).

Tādējādi *onus probandi* vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis prasību (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda, viņš prasību var noliegt (neatzīt) bez jebkādiem pierādījumiem. Pierādīšanas (atspēkošanas) pienākums atbildētājam rodas ar brīdi, kad prasītājs ir pierādījis savu prasību (*A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 72. lpp*).

Apkopojot iepriekš teikto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi prasībā izteiktos argumentus, ka prasītājas noslēgtie 2013. gada 19. augusta Ķīlas līgumi ir izbeigti ar pārjaunojumu. Tā kā galvenā saistība, kas izriet no 2013. gada 19. augustā starp AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un GORKI L.L.C. noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. AL/2013/01 nav apstrīdēta, prasība par Ķīlas līgumu atzīšanu par izbeigtiem uz citiem pamatiem nav celta, jo prasība tiesas sēdē tika uzturēta uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, tiesas kolēģija nekonstatē priekšnosacījumus prasības apmierināšanai.

[16]] Pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais lietas faktisko apstākļu un lietā esošo pierādījumu novērtējums ir pilnīgi pareizs, kā arī pirmās instances tiesa ir piemērojusi un pareizi iztulkojusi visas uz šo lietu attiecināmas tiesību normas, kas ir pamats analoga sprieduma taisīšanai.

[17] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Pamatojoties uz minēto, no prasītājas valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 35,61 *euro* apmērā, jo kopējais minēto izdevumu apmērs lietā ir 43,44 *euro*, savukārt prasītāja, ceļot prasību tiesā, veikusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu 7,83 *euro* apmērā.

[18] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu ir nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42. panta otro daļu, 97., 193., 204.[1], 430., 432., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Noraidīt SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA" prasību pret Panamas Republikā reģistrēto uzņēmumu AMERICAN INVESTMENT ASSOCIATION, INC un Amerikas Savienoto Valstu Džordžijas štata kompāniju GORKI L.L.C. par grozījumu aizdevuma līgumā atzīšanu par pārjaunojumu un ķīlas līgumu atzīšanu par izbeigtiem.

Piedzīt no SIA „SKAISTUMS MATU KOSMĒTIKA”, reģistrācijas numurs 40003327461, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 35,61 EUR (trīsdesmit pieci *euro* un sešdesmit viens cents).

Maksājuma rekvizīti ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmaksai ir šādi:

saņēmējs - Tiesu administrācija,

konta Nr. - LV51TREL2190458019000,

NMR 90001672316,

saņēmēja banka - Valsts kase,

kods - TRELLV22,

mērķis - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu noteikt termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pēc valsts ienākumos piedzenamo tiesāšanās izdevumu samaksas samaksu apliecinošais dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Civillietu departamentā, 30 dienu laikā iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 18. janvārī.

Tiesnese	Inese Strelča
Tiesnese	Mairita Šķendere
Tiesnese	Dace Jansone